

Kvietimas teikti paraiškas: Tarptautinė kultūros paveldo rezidencija 2026

Datos: 2026 m. lapkričio 9–16 d.

Vieta: Vilniaus dailės akademijos Panemunės pilis, Lietuva

Paraiškas pateikti iki: 2026 m. rugsėjo 18 d.

Vilniaus dailės akademijos Panemunės pilis | Menininkų rezidencija, muziejus, galerija, restoranas, parkas

Santrauka

Tarptautinė kultūros paveldo rezidencija 2026 – tai savaitės trukmės, praktine veikla grįstas konsultacinis forumas, skirtas istorinių objektų, esančių Lietuvos nacionaliniame „Pilių ir dvarų kelio“ maršrute, atgaivinimui, darniai pritaikymui ir įveiklinimui. Rezidencija, vyksianti istorinėje Panemunės pilyje Nemuno slėnyje, telkia tarptautinę specialistų komandą, siekiančią spręsti esminius paveldo objektų valdymo, išsaugojimo ir integracijos į šiuolaikinius kultūrinius bei logistinius tinklus iššūkius. Rezidencija, inicijuota doc. dr. Mariaus Daraškevičiaus (Panemunės pilies direktoriaus ir Pilių ir dvarų maršruto pirmininko) bei vadovaujama tarptautinės paveldo ekspertės, ICOMOS narės doc. dr. Melindos Harlov-Csorján (Vengrija), jungia aukšto lygio teoriją su praktiniu taikymu konkrečioje vietoje. Užuoat kūrę abstrakčius modelius, dalyviai dirba tiesiogiai su paveldo objektų savininkais, valdytojais bei vietos institucijomis, plėtodami taikomuosius sprendimus ir metodines sistemas, tinkančias tiek konkrečių atvejų analizei, tiek platesniam taikymui Europos paveldo tinkluose.

Pagrindinės teminės kryptys

Programa sutelkta į keturias esmines šiuolaikinės paveldo praktikos sankirtas:

- ❖ **Kultūros maršrutai ir kraštovaizdis:** metodologijos, skirtos pavieniams paveldo objektams integruoti į vientisas, darnias tinklo sistemas.
- ❖ **Suinteresuotųjų šalių dinamika ir bendruomenės:** turto savininkų, vietos gyventojų, lankytojų ir atskirtų patiriančių grupių teisių, įsipareigojimų bei poreikių suderinimas.
- ❖ **Istoriniai pasakojimai ir pritaikomojo pakartotinio naudojimo (angl. *adaptive reuse*) praktika:** istorinės užstatytos aplinkos perinterpretavimas šiuolaikinėms visuomeninėms reikmėms, išlaikant pusiausvyrą tarp autentiškumo, fizinio prieinamumo ir aplinkosaugos etikos.
- ❖ **Tvarus valdymas ir strateginis programavimas:** veiklos modelių, paremtų objekto apimties imlumu (angl. *carrying-capacity*), sezoniškumu ir vietos ekologine pusiausvyra, formulavimas.

Individualūs rezultatai ir dalyvių įsipareigojimai

Tikimasi, kad dalyviai aktyviai dalyvaus visuose lauko tyrimuose, paskaitose ir bendrose darbo sesijose. Iki rezidencijos pabaigos kiekvienas dalyvis turi parengti mokslinio straipsnio projektą arba profesinio projekto pasiūlymą vienoje iš pagrindinių teminių sričių. Vietoje bus užtikrintas laikas rašymui, reikalinga medžiaga ir akademinis kuravimas.

Pastaba: dalyviai privalo turėti savo nešiojamuosius kompiuterius.

Paraiškų reikalavimai ir kvalifikacija

Kviečiame teikti paraiškas doktorantus, podoktorantūros stažuotojus, taip pat pradedančiuosius bei patyrusius architektus, restauratorius, paveldo tyrėjus, kultūros vadybininkus ir erdvinio planavimo politikos ekspertus.

Reikalaujami dokumentai (sujungti į vieną PDF failą):

- ❖ Gyvenimo aprašymas (CV)
- ❖ Pastarųjų penkerių metų atitinkamų publikacijų arba profesinių projektų santrauka / portfolio
- ❖ Motyvacinis laiškas, nusakantis jūsų numatomą indėlį į rezidencijos temas

Paraiškų teikimas: suformuotą PDF failą siųskite adresu residence@panemunespilis.lt iki 2026 m. rugsėjo 18 d.

Kilus klausimams dėl programos ar paraiškų teikimo, kreipkitės nurodytu elektroninio pašto adresu.

Finansinės sąlygos ir logistika

Organizatoriai užtikrina: apgyvendinimą renginio vietoje, maitinimą, vietinį transportą maršrutu Vilnius/Kaunas–Panemunės pilis bei visus pervežimus išvykų metu.

Dalyvio atsakomybė: Kelionės išlaidos iš gyvenamosios vietos iki Vilniaus arba Kauno

Preliminari programa

Pirmadienis, lapkričio 9 d. | Atvykimas ir orientacija

- 16:00 Grupės paėmimas (Vilnius / Kaunas)
- 19:00 Atvykimas ir užsiregistravimas Panemunės pilyje
- 19:30 Pasisveikinimo vakarienė

Antradienis, lapkričio 10 d. | Kultūros keliai ir vietos kontekstas

- 08:30 Pusryčiai
- 10:00 Įvadinė paskaita: Šiuolaikinio kultūros paveldo perspektyvos — doc. dr. Melinda Harlov-Csorján
- 11:00 Svečio paskaita (tema tikslinama)
- 12:00 Pietūs
- 13:00 1-oji atvejo analizės išvyka: Panemunės pilies architektūrinė ir funkcinė apžvalga
- 15:00 Pranešimas: Nemuno slėnio pilių ir dvarų maršrutas
- 16:00 Savarankiškas darbas / Pertrauka
- 18:30 Vakarienė
- 19:30 Vakaro seminaras: Kultūriniai kraštovaizdžiai ir institucinės struktūros (ICOMOS/ES) (įskaitant tarptautinių atvejų analizės pristatymus)

Trečiadienis, lapkričio 11 d. | Socialiniai aspektai ir bendruomenės suinteresuotosios šalys

- 08:00 Pusryčiai
- 09:00 Rytinis seminaras: Sociologinės perspektyvos: savininkai, lankytojai ir vietos dinamika (apima ekonominį gyvybingumą visus metus, teisinius įsipareigojimus ir įtraukų dizainą)
- 10:00 Išvyka: 2-asis analizės objektas
- 12:00 Pietūs
- 13:00 Išvyka: 3-asis analizės objektas
- 16:00 Grupinė diskusija
- 18:30 Vakarienė

Ketvirtadienis, lapkričio 12 d. | Laiko sluoksniai, pasakojimas ir prieinamumas

- 08:00 Pusryčiai
- 09:00 Rytinis seminaras: Laikas, erdvė ir atmintis: istorinių statinių pasakojimo strategijos (architektūrinės ir muziejinės pritaikomojo naudojimo metodologijos)
- 10:00 Išvyka: 4-asis analizės objektas
- 12:00 Pietūs
- 13:00 Išvyka: 5-asis analizės objektas
- 16:00 Grupinė diskusija
- 18:30 Vakarienė

Penktadienis, lapkričio 13 d. | Veiklos valdymas ir imlumo pajėgumai

- 08:00 Pusryčiai
- 09:00 Rytinis seminaras: Strateginis programavimas ir aplinkosaugos apribojimai (renginių tvarkaraščių derinimas regioniniuose tinkluose, atsižvelgiant į sezoniskumą ir apsaugos statusą)
- 10:00 Išvyka: 6-asis analizės objektas
- 12:00 Pietūs
- 13:00 Išvyka: 7-asis analizės objektas
- 16:00 Grupinė diskusija
- 18:30 Vakarienė

Šeštadienis, lapkričio 14 d. | Intensyvus rašymas

- 09:00 Pusryčiai
- 10:00 Savarankiški tyrimai ir teksto rengimas
- 12:00 Pietūs
- 13:00 Savarankiški tyrimai ir konsultacijos
- 19:00 Vakarienė
- 20:00 Kultūrinis vakaras / Filmo peržiūra

Sekmdienis, lapkričio 15 d. | Pristatymas ir apibendrinimas

- 09:00 Pusryčiai
- 10:00 Tekstų juodraščių baigimas ir pasirengimas pristatymui
- 13:00 Pietūs
- 15:00 Simpoziumas ir galutiniai pristatymai (dalyvaujant objektų savininkams, valdytojams ir regiono suinteresuotosioms šalims)
- 18:30 Atsveikinimo vakarienė

Pirmadienis, lapkričio 16 d. | Išvykimas

- 09:00 Pusryčiai
- 10:00 Pervežimas į Vilnių / Kauną ir išvykimas

Vilniaus
dailės
akademija

PANEMUNĖS
PILIS

PILIŲ
IR
DVARŲ
KELIAS

Nacionalinis Pilių ir dvarų kelias

Aukštoji Freda

Belvédėris

Gelgaudiškis

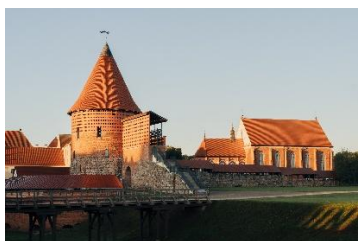
Ilguva

Jurbarkas

Kaimelis

Kaunas

Kiduliai

Panemunė

Raudondvaris

Raudonė

Sviatošinas

Veliuona

Žemoji Panemunė

Zypliai

Projektą iš dalies finansuoja Kultūros paveldo departamentas

Kultūros paveldo
departamentas